

Implementatieplan op hoofdlijnen

Gezamenlijk realiseren toekomstbestendige bluswatervoorziening

Datum: 16 oktober 2018
Versie: 1.1 (planning in lijn gebracht met bestuurlijke besluitvorming)
Auteurs: Projectorganisatie
Alexander Kruisman
Robert Zweegman

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Nieuwe bluswatervoorzieningsconcept	3
1.2	Samenwerkende partijen	3
2	Aanpak en (project)organisatie	4
3	Projectplanning	4
3.1	Fasering	4
3.1	Mijlpalenplanning	7
	Bijlage 1, Infographic, Bluswater in Hollands Midden	8
	Bijlage 2, Mijlpalenplanning Implementatieproject	9
	Bijlage 3, Leveringsgebieden drinkwaterbedrijven in VRHM	10

1 Inleiding

Het voorliggende implementatieplan beschrijft op hoofdlijnen hoe de gemeenten binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden, de drinkwaterbedrijven, de Brandweer Hollands Midden, ondersteund vanuit de Veiligheidsregio Hollands Midden, uitvoering willen gaan geven aan het realiseren van het gewijzigde bluswatervoorzieningsconcept:

- Het voorstel voorziet in het blijven leveren van voldoende bluswater ten behoeve van brandbestrijding, kwalitatief goed drinkwater en dit tegen de maatschappelijk laagste kosten.
- De kosten van het nieuwe bluswatervoorzieningsconcept kunnen grotendeels gedekt worden door de afname van de kosten voor brandkraanaanleg en onderhoud.
- Er zal een convenant komen tussen alle individuele gemeenten van de Veiligheidsregio Hollands Midden, de drinkwaterbedrijven en de Veiligheidsregio Hollands Midden, waarin samenwerkingsafspraken gemaakt worden op het gebied van de bluswatervoorziening, het beheer en samenwerk om te blijven komen tot een maatschappelijk optimum.

1.1 Nieuwe bluswatervoorzieningsconcept

De brandweer heeft zijn bluswaterbehoefte (opnieuw) inzichtelijk gemaakt. Hieruit is door de brandweer nieuw bluswaterbeleid bepaald, waarin de afstand van bebouwing tot een brandkraan maximaal 100 meter kan bedragen (in het huidige (oude) beleid is dat maximaal 40 meter).

Ondanks de invoering van nieuw bluswaterbeleid door de brandweer en goede samenwerking bij het ontwerpen van nieuwe drinkwaterleidingnetten blijven er plekken over waar niet voldoende, of niet voldoende snel, over de noodzakelijke hoeveelheid bluswater beschikt kan worden. Voor die situaties is behoefte aan een gestapeld concept. Dit concept bestaat uit een combinatie van waterwagens (WW) en watertransportsystemen (WTS). Met deze aanvulling op het bluswater uit het drinkwaterleidingnet is voor de brandweer de noodzakelijke bluswaterbehoefte weer gerealiseerd

Het doorvoeren van bovenstaande betekent dat er minder brandkranen noodzakelijk zijn. De niet langer noodzakelijk brandkranen zullen geleidelijk uit het drinkwaterleidingnet verdwijnen bij een geleidelijke doorvoering van het zelfreinigende net. Met het doorvoeren van het nieuwe beleid (brandkraan 100m van een object) is het mogelijk per direct brandkranen aan te wijzen, die geen bluswaterfunctie meer hebben. Hiermee kunnen per direct de beheerskosten die gemeenten aan de drinkwaterbedrijven betalen verlaagd worden.

Een eerste bedrag kan op korte termijn vrij gemaakt worden en overgeheveld worden voor financiering van het gestapelde concept (de combinatie van waterwagen en een watertransportsysteem).

Zie bijlage 1 voor de Infographic, Bluswater in Hollands Midden

1.2 Samenwerkende partijen

Om de invoering van het gewijzigde bluswatervoorzieningsconcept succesvol te laten verlopen blijft het van groot belang dat alle betrokken partijen goed samen blijven optrekken. De afgelopen periode heeft laten zien dat er veel samenwerkingsbereidheid is bij alle partijen en dat dit zijn vruchten afwerpt.

Voor de volledigheid benoemen we deze partijen nog eens.

Gemeenten binnen de veiligheidsregio Hollands Midden

Alle gemeenten binnen de veiligheidsregio Hollands Midden zijn verantwoordelijk voor de levering van bluswater in hun gemeente.

De volgende gemeenten maken onderdeel uit van de veiligheidsregio Hollands Midden:

Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas.

Drinkwaterbedrijven

Drinkwaterbedrijven zijn verantwoordelijk voor de constante levering van veilig drinkwater.

Binnen het gebied van de Veiligheidsregio Hollands Midden zijn drie waterleidingbedrijven actief. Te weten: Oasen, Dunea en PWN. PWN heeft slechts een aandeel ongeveer 0.2% van het totaal aantal brandkranen in Hollands Midden betreft. (Zie bijlage 3 voor de leveringsgebieden van de verschillende Waterleidingsbedrijven in VRHM)

Veiligheidsregio Hollands Midden

De Brandweer Hollands Midden is de voornaamste gebruiker van de bluswatervoorziening. De Brandweer Holland Midden maakt onderdeel uit van de Veiligheidsregio Hollands Midden.

2 Aanpak en (project)organisatie

De gemeenten binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden zijn verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van adequaat bluswater. Om de beschreven resultaten te behalen vraagt een stevige inspanning van alle betrokken partners en afstemming tussen alle partners.

De Veiligheidsregio Hollands Midden zal de regie op de afstemming op zich nemen. Van alle partners wordt verwacht dat ze de implementatiewerkzaamheden binnen hun eigen begrotingen en werkplanningen uitvoeren en capaciteit beschikbaar stellen om te komen tot afstemming. Verantwoording over de voortgang van de uitvoering zal via de normale lijnen binnen de Veiligheidsregio verlopen.

3 Projectplanning

3.1 Fasering

Het implementatieproject bestaat uit de volgende hoofdactiviteiten.

0. Informatievoorziening

Het is van belang dat alle betrokken medewerkers van gemeenten, drinkwaterbedrijven en veiligheidsregio/brandweer op de hoogte gebracht worden van het nieuwe bluswatervoorzieningsconcept.

Opstellen communicatieplan.

- Bepalen kernboodschap en communicatievorm
- Bepalen doelgroepen

1. Convenant

Het is van belang dat er intensief samengewerkt wordt bij het ontwerpen en beheren van drinkwaternetten met brandkranen, de omgeving van de brandkraan en de levering van bluswater via het zogenaamde gestapelde concept. Om hiervoor goede afspraken te maken zal er een convenant gesloten worden tussen alle individuele gemeenten van de Veiligheidsregio Hollands Midden, de drinkwaterleidingbedrijven Oasen en Dunea en de Veiligheidsregio Hollands Midden. Hierin wordt in ieder geval geregeld:

- Nadere concretisering van het adagium '**maatschappelijk optimum**'. (te kijken vanuit de maatschappelijke winst en niet alleen vanuit het eigen organisatiebelang).
- Het aanbod van de drinkwaterbedrijven om bluswater middels brandkranen te blijven leveren om in een maatschappelijke behoefte te voorzien.
- Het aanbod van de brandweer om middels een gestapeld concept bluswater aan te voeren middels waterwagens en watertransportsystemen.
- De verrekeningsafspraken tussen de gemeenten en de veiligheidsregio voor de extra kosten die de veiligheidsregio moet maken om bluswater aan te voeren middels waterwagens en watertransportsystemen.
- Afspraken over samenwerking bij het aanleggen van (zelfreinigend) drinkwaterleidingnetten bij ontwikkeling van nieuwbouw als bij vervanging van een bestaand leidingnet.
- Afspraken om de vindbaarheid en bereikbaarheid van (ondergrondse) brandkranen te borgen.
- Afspraken over de betrouwbaarheid van brandweerbrandkranen en de onderhouds- en beheerssystematiek.
- Afspraken over de verrekening van de kosten van niet meer voor de brandweer noodzakelijke 'drinkwaterbedrijf-kranen' tussen de drinkwaterbedrijven en gemeenten.

2. Afstoten overbodige, (niet meer voor de brandweer noodzakelijke) brandkranen

Wanneer het nieuw bluswaterbeleid van de brandweer wordt ingevoerd zou er feitelijk al direct 'afstand' gedaan kunnen worden van een groot aantal brandkranen. De verwachting is dat dan tussen de 40% (Oasen) en 50% (Dunea) minder brandkranen voor de brandweer nodig zijn. Dit kan door in elke gemeente, voor elk gebied, te bepalen welke, nu in het drinkwaterleidingnet aanwezige, brandkranen voor de brandweer behouden moeten blijven en welke niet meer voor de brandweer nodig zijn.

- Per gemeente de generieke type bebouwingen in kaart brengen. Dit bepaald de bluswaterbehoefte van de brandweer.
- Onderzoek direct ook of er afwijkende type bebouwingen zijn die een hogere bluswater behoefte vragen.
- Drinkwaterbedrijven maken de verwachte (blus)wateropbrengst per brandkraan inzichtelijk
- Verschil in bluswatervraag en drinkwateraanbod wordt inzichtelijk gemaakt.
- Gemeente of drinkwatermaatschappij tekenen cirkels van 100m om de brandkranen.
- Brandweer voert analyse uit en stelt voor welke brandkranen kunnen vervallen.
- In overleg tussen gemeente, drinkwaterbedrijf en brandweer wordt bepaald welke brandkranen daadwerkelijk niet meer voor de brandweer nodig zijn en kunnen vervallen.
- Aanpassen onderhoudsovereenkomsten tussen Gemeente en drinkwaterbedrijf aan mindere hoeveelheid brandkranen
- Gemeenten, drinkwaterbedrijven en brandweer bepalen gezamenlijk of en zo ja hoe er herkenbaar onderscheid gemaakt gaat worden tussen brandweer-brandkranen en drinkwaterleiding-kranen.

3. Brandweer is voorbereid op werken met brandkranen op afstand tot 100 meter

- Gemeenten, drinkwaterbedrijven en brandweer zorgen voor de juiste informatie over de brandkranen in de (geautomatiseerde) systemen van de brandweer.
- Brandweer gereed om over langere afstand 'af te leggen' vanaf een brandkraan
- Slangen eventueel aangepast op voertuig om snel afleggen uit te voeren.
- Al het repressieve brandweer personeel is geïnformeerd en indien nodig aanvullend geoefend.

4. Bepalen onderhoudssystematiek voor brandweer-brandkranen en conserveringssystematiek voor drinkwater-kranen

- Stel in samenwerking tussen gemeenten, drinkwaterbedrijven en brandweer uitgangspunten op die de betrouwbaarheid, zowel nat als droog, beschrijven.
- Onderzoek op welke wijze hier gezamenlijk zo efficiënt mogelijk een bijdrage aan geleverd kan worden zonder dat er afgeweken wordt van de geldende verantwoordelijkheden.
- Bepalen een conserveringssystematiek voor drinkwater-kranen.

5. Implementatie gestapeld concept (Waterwagens en Watertransportsystemen (WTS))

5.1 Verwerven gestapelde concept voor pilot met 3 waterwagens en watertransportsystemen.

- Opstellen programma van eisen voor 3 waterwagens en watertransportsystemen.
- Verwerven / aanbesteden waterwagens en watertransportsystemen.

5.2 Voorbereiden pilot met het gestapelde concept (Waterwagens en Watertransportsystemen)

- Bepalen op welke 3 kazernes de waterwagens en watertransportsystemen gestationeerd gaan worden.
- Bezetting voor waterwagens en watertransportsystemen worden opgeleid en geoefend.
- Al het repressieve brandweer personeel wordt geïnformeerd en aanvullend geoefend voor samenwerking met nieuwe waterwagens en watertransportsystemen.
- Maak afspraken met de meldkamer over inzetvoorstellen en alarmering.
- Stel benodigde plannen en procedures op.
- Bepaal de onderzoeksopzet voor de pilotperiode:
 - Testen systeem en systematiek.
 - bepalen hoeveel systemen er uiteindelijk nodig zijn.
 - Onderzoeken of het systeem ook defensief inzetbaar is (en daarmee de brandweer mogelijk een eigen bijdrage kan leveren. (link met landelijke traject vervanging pompompen)).

5.3 Uitvoeren pilot met het gestapelde concept (Waterwagens en Watertransportsystemen)

- Uitvoeren van de pilot conform de gemaakte inzet afspraken.
- Uitvoeren van het onderzoek conform de bepaalde onderzoeksopzet.
- Bijsturen.
- Evalueren van de uitkomsten van de pilot gestapelde concept (Waterwagens en Watertransportsystemen).

5.4 Opstellen voorstel voor het definitieve aantal benodigde Waterwagens en Watertransportsystemen

- Opstellen voorstel voor het definitieve aantal benodigde Waterwagens en Watertransportsystemen.
- Besluitvorming over definitieve aantal benodigde Waterwagens en Watertransportsystemen.

5.5 Verwerven definitieve configuratie en aantallen gestapelde concept

- Vervolmaken programma van eisen voor waterwagens en watertransportsystemen.
- Verwerven / aanbesteden waterwagens en watertransportsystemen.

5.6 Voorbereiden invoering definitieve configuratie en aantallen gestapelde concept

5.7 Invoeren definitieve configuratie en aantallen gestapelde concept

6. Evaluatie nieuwe bluswatervoorzieningsconcept als geheel.

- Evaluatie nieuwe bluswatervoorzieningsconcept als geheel met gemeenten, drinkwaterbedrijven en brandweer.

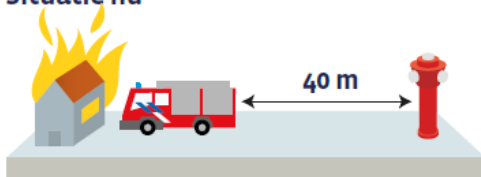
3.1 Mijlpalenplanning

Zie bijlage 2 'Mijlpalenplanning Implementatieproject'.

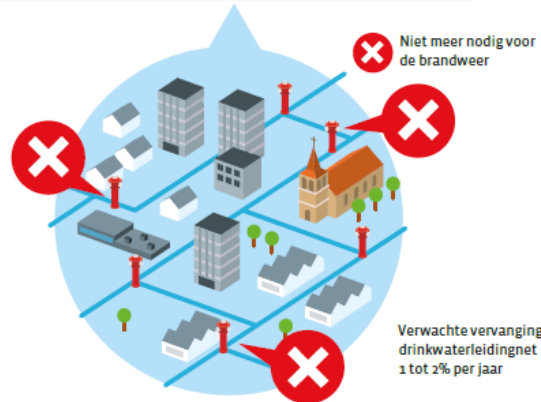
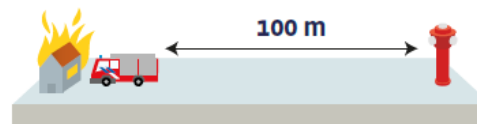
Bijlage 1, Infographic, Bluswater in Hollands Midden

Nieuwe toekomstbestendige bluswatervoorziening Hollands Midden

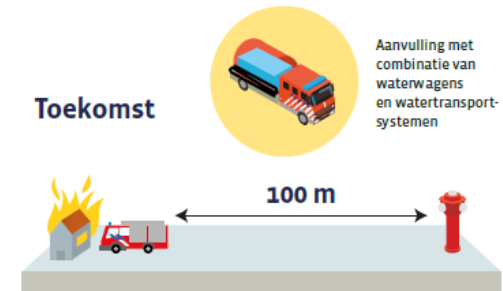
Situatie nu

Overgangsfase

Toekomst

Samenwerkende partijen

Implementatie

- Onderzoek onderhouds-systeematiek (brand)kranen
- Invoeren combinatie van waterwagens en watertransportsystemen, te starten met een pilot van 3
- Convenant sluiten tussen samenwerkende partijen

Maatschappelijk optimum

- Kwalitatief goed drinkwater
- Beschikbaarheid van bluswater heeft een kwaliteitsniveau ≥ 1 juni 2016
- De laagst mogelijke maatschappelijke kosten
- Lagere beheers- en aanlegkosten drinkwaternet (incl. brandkranen)
- Investing in aanvullende flexibiliteit door een combinatie van waterwagens en watertransportsystemen
- Gezamenlijk ontwerpen

Bijlage 2, Mijlpalenplanning Implementatieproject

#	Activiteit	startdatum	einddatum	2018		2019				2020				2021		2022		2023		2024		
				3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	1e helft	2e helft	
				Regionaal Beleidsplan 2020 - 2023																RBP 2024-2027		
	Besluitvorming AB VRHM	29-11-2018			◆												◆					
0.	Informatiesessies	1-7-2018	31-12-2018	■																		
1.	Convenant	1-7-2018	1-7-2019	■																		
2.	Afstoten overbodige brandkranen	1-10-2018	1-10-2019	■																		
3.	Brandweer voorbereid op brandkraan op 100 meter	1-10-2018	1-10-2019	■																		
4.	Bepalen onderhouds- en conserverings systematiek brandkranen	1-1-2019	1-10-2019		■																	
5. Implementatie gestapeld concept (waterwag en WTS)																						
5.1	Verwerven 3 waterwag en watertransportsystemen voor pilot	1-7-2018	1-4-2020	■																		
5.2	Voorbereiden pilot gestapeld concept, Waterwag en Watertransportsystemen	1-1-2019	31-12-2019		■																	
5.3	Uitvoeren pilot gestapeld concept, Waterwag en Watertransportsystemen	1-4-2020	31-12-2022			■																
5.4	Voorstel voor definitieve invulling gestapeld concept	1-4-2022	1-10-2022													■						
5.5	Verwerven definitieve configuratie en aantallen gestapelde concept	1-1-2023	31-12-2023														■					
5.6	Voorbereiden invoering definitieve gestapelde concept	1-1-2023	1-7-2024														■					
5.7	Invoeren definitieve gestapelde concept	1-7-2024																			◆	
6.	Evaluatie nieuwe bluswater-voorzieningsconcept als geheel.	1-3-2022														◆						

Bijlage 3, Leveringsgebieden drinkwaterbedrijven in VRHM

